

פרשת קורח – האמת והשלום אהבו

בפרשת השבוע מסופר על מחלוקת קורח ועדתו.

באיגרת המוסר שכתב הרמב"ם לבנו רבי אברהם הוא כתב: אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכלה את הגוף, הנפש והממון. ראיתי משפחות נסחפו, שרים הורדו מגדולתם, עיירות גדולות נתערערו, נכבדים נקלו ונתבזו בסיבת המחלוקת, לכן שנאו אותה ונוסו מפניה.

במסכת סנהדרין (ק.י.) אמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר: "ולא יהיה כקורח וכעדתו".

הרמב"ן בספר המצוות (שורש ח) מנה את האיסור להיות במחלוקת במניין תרי"ג מצוות.

אמרו רבותינו במדרש רבה (במדבר יח ד): כמה קשה המחלוקת, שבית דין של מעלה מענישים רק מי שהגיע לגיל עשרים ובית דין של מטה מעניש רק מי שגילו מעל שלוש עשרה, ובמחלוקת קורח נבלעו באדמה גם תינוקות בני יום.

בבראשית רבה (פרשה ד) דרשו רבותינו: למה לא כתוב "כי טוב" ביום השני של בריאת העולם כמו שכתוב בשאר הימים? על שאלה זאת ענה רבי חנינא: שלא כתוב "כי טוב" ביום השני, כי ביום זה נבראת מחלוקת, שנאמר "ויהי מבדיל בין מים למים". והוסיף על כל רב טביומי ואמר שאם על מחלוקת שהיא לתיקונו של העולם, שהופרדו המים העליונים מהמים התחתונים, לא נאמר "כי טוב", ודאי שאין "כי טוב" במחלוקת שאין בה שום תועלת.

על מחלוקת קורח ועדתו אמרו רבותינו בפרקי אבות (פ"ה מ"כ) שזאת מחלוקת שלא לשם שמיים, ומחלוקת הלל ושמאי זאת מחלוקת לשם שמיים. במסכת יבמות (יד:) דרשו רבותינו ואמרו מדוע מחלוקת הלל ושמאי נקראת מחלוקת לשם שמיים? והתשובה שלהם: שלמרות שהיו מחלוקות בין הלל ושמאי, הם לא נמנעו מלהתחתן אלו עם אלו.

למדנו מכאן יסוד גדול, מותר לאנשים להביע דעות מנוגדות, ולא כולם צריכים להסכים לאותו דבר, אבל אם המחלוקת גורמת למריבה אישית, והחולקים לא מדברים אחד עם השני, זאת מחלוקת פסולה. אבל אם אין מריבה אישית, והחולקים ממשיכים לחיות באחוזה ורעות, זאת מחלוקת לשם שמיים.

על מחלוקת הלל ושמאי אמרו רבותינו: ללמדך שחיבה ורעות נוהגים זה בזה, לקיים מה שנאמר בזכריה (ח) "האמת והשלום אהבו".